Saulėta, vėsu.
Saulė teka 5:20, leidžiasi 8:29

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIII — Chicago, Ill. — Penktadienis, Liepos-July 2 d., 1971 m. — Kaina 15c — 155

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LEIDO SPAUSDINTI SLAPTUS DOKUMENTUS

DAR NEŽINIA, NUO KO RUSAI MIRĖ

Ar užtroško nuo dujų, ar pritrūko deguonies?

MASKVA. — Sovietų mokslininkai tiria trijų kosmonautų žuvimo priežastis. Jos yra labai svarbios, nes nuo atsakymų į dabar dar nežinomus ilgo skridimo poveikius gali priklausyti sovietų ir amerikiečių erdvės programų planai. Ar tikrai lakūnai žuvo nuo per ilgo buvimo erdvėje? Ar jų kūnai negalėjo pakelti staigaus sugrįžimo į žemės trauką? Jei taip, tai Amerikos "Skylab" programą teks pakeisti, nes pradedant 1973 metais numatoma pasiųsti į erdves penkias įgulas. Trys pirmosios, po tris astronautus vienoje misijoje, turėtų išbūti erdvėje iki 28 dienų, o likusios dvi, po du astronautus, numatytos išbūti erdvėje po 56 dienas.

Kai kurie mokslininkai galvoja, kad galėjo atsitikti nenumatytų sugedimų rusų erdvėlaivyje. Galėjo nuo karščio atsirasti kokių nors dujų arba galėjo sugesti deguonies gaminimo aparatai. Tačiau, vėl, klausimas: kodėl nebuvo pasiųstas į žemę pavojaus signalas. Nuo deguonies trūkumo žmonės miršta pamažu. Vienas kosmonautų tikrai galėjo pasiųsti žinia radijo bangomis.

Trūkstant deguonies, žmonės ima trokšti, tačiau kovoja su oro trūkumu, blaškosi, nenustoja sąmonės staiga, mirtis ateina pamažu. Kosmonautai buvo rasti prisirišę savo sėdynėse be jokių blaškymosi žymių.

Jau svarstyta priežastis, atpratimas nuo žemės traukos, pasireiškė ir ankstyvesniuose skridimuose. Fiziologiniai sutrikimai gali atnešti žmogui mirtį. Beždžionė "Bonny" 1969 metų bandomajame skridime sugrįžo į žemę gyva, tačiau nugaišo po 12 valandų. Rusų "Sojuz" lakūnai po 18 dienų erdvėje pasakojo, kad sugrįžus į žemę jų drabužiai atrodė padaryti iš švino. Sakoma, jie vos galėjo paeiti mažais, trumpais žingsniais, nuolat klupdami.

Iš slaptų sovietų tirimų ir šykščių jų pranešimų neaišku ar kosmonautams iššovus stabdomąją raketą nutrūko su jais tik radijo ryšys ar kartu nutrūko ir aparatų signalai, pranešą žemės centrui apie kosmonautų širdies ir kitų organų veikimą. Komunikacijų nebuvo 15 minučių erdvėlaiviui įeinant į atmosferą. Tas yra normalu ir amerikiečių skridimuose, tačiau neaišku, ar ir vėliau, jau žemės atmosferoje nebuvo atgaivinti signalų siuntimai iš erdvėlaivio.

Jei erdvėlaivis būtų apdegęs, jei kosmonautai būtų žuvę nuo didelio karščio, tai sovietai būtų tuoj pat pastebėję ir, gal būt, pranešę pasauliui.

Sovietų visuomenė gailisi trijų jaunų kosmonautų. Sakoma, kad moterims ypač gaila Volkovo, 35 metų, kuris Rusijoje buvo laikomas gražuoliu.

Jaunuoliai gauna teisę balsuoti

WASHINGTONAS. — Ohio valstija tapo 38-ta ratifikavusia pasiūlymą leisti visuose Amerikos rinkimuose balsuoti nuo 18 metų amžiaus. Anksčiau amžiaus riba balsuotojams buvo 21 m. Tuo būdu Amerikos konstitucija bus papildyta 26-tuoju papildymu, kuriam priimti reikėjo trijų ketvirtadalių visų valstijų. Dar šiais metais jauni balsuotojai galės dalyvauti Louisianos ir Kentucky gubernatorių rinkime, Bostono ir San Francisco miestų merų rinkimuose.

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Libano karinė vadovybė skelbia apie susišaudymą Libano pusėje su Izraelio šarvuočiais. Kova trukusi tris valandas.

VARŠUVA. — Lenkijos komunistų žurnalas "Nove Drogi" rašo, kad gruodžio mėnesio neramumai buvo nuoširdus darbininkų protestas, su jaunų plėšikų ir kriminalinio elemento nereikšminga priemaiša. Anksčiau partijos linija buvo tuos neramumus laikyti "chuliganų, triukšmadarių, kriminalistų, liaudies priešų neramumais". Žurnalas kaltina Gomulką ir kitus išmestus politbiuro narius už "didelį plyšį tarp vadovybės ir partijos narių".

LONDONAS. — "Amnesty International" paskelbė, kad Saigono valdžia pakeitė nuomonę ir neleidžia tos organizacijos nariams apžiūrėti karo belaisvių stovyklų. Anksčiau Saigonas siūlė organizacijai apžiūrėti Saigono ir Hanojaus belaisvių stovyklas, tikėdamas, kad komunistai nesutiks įsileisti jokių tikrintojų. Paaiškėjo, kad Hanojus sutiko. Tada — atsisakė Saigonas.

LONDONAS. — Britų motorų bendrovė Massey-Ferguson sutiko parduoti sovietams 1,300 sunkvežimių dyzelinių motorų. Iki šiol sovietai jau pirko 500 motorų.

PECOS, N. M. — Arizonoje ir Naujoje Meksikoje siaučia didelį miškų gaisrai. Jiems gesinti pasiųsta ir kariuomenė. Jau sudegė 7,000 akrų miško.

PUEBLA. — Meksikoje vienoje mokykloje sprogo fajerverkai, sudėti ateinančiam festivaliui. Žuvo 13, sužeista 12 vaikų.

— Vilniuje trečią kartą su grafikos darbų paroda viešėjo, iš Varšuvos atvykęs, Kazimieras Švainauskas. Jis pateikė 30 lakštų "Varšuva-Vilnius" tema.

Prancūzai susitarė su Alžiru

PARYŽIUS. — Prancūzijos žibalo bendrovė susitarė su Alžiro vyriausybe ir tuo užbaigė žibalo krizę. Pasirašytoje sutartyje Alžiras pažada prancūzams sumokėti kompensacijas už nusavintas žibalo nuosavybes Alžire ne per 12 metų, kaip buvo anksčiau siūloma, bet per 7 metus. Prancūzai už savo turtą sutiko priimti 50 milijonų dolerių.

"Compagnie Francaise des petroles" sutiko būti Alžiro žibalo valstybinės bendrovės partneriu ir sutiko sumokėti mokesčius už praeities metus. Jie siekia apie 27 mil. dol.

Amerikiečiai ir vietnamiečiai, po komunistų atakos, krinta nors trumpam poilsiuiu kur pakliūna. Komunistai vėl padidino spaudimą šiaurinėse P. Vietnamo provincijose.

MERO R. J. DALEY PROKLAMACIJA LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS PROGA

PROCLAMATION

WHEREAS, the Kingdom of Lithuania was founded 718 years ago; and

WHEREAS, the independence of Lithuania was restored 53 years ago; and

WHEREAS, large numbers of Lithuanians have established themselves in Chicago by building homes, schools and hospitals and have entered into all cultural, scientific, educational, commercial and industrial facets; and

WHEREAS, a song festival is traditionally held every five years in Chicago and is participated in by youths of Lithuanian descent from the United States, Canada and South Amerika:

NOW, THEREFORE, I, Richard J. Daley, Mayor of the City of Chicago, do hereby proclaim July 4, 1971 to be LITHUANIAN SONG DAY IN CHICAGO and urge all citizens to take cognizance of this fine group.

Dated this eleventh day of June, A. D., 1971.

Kinijos sąlygos Jungtinėms Tautoms

TOKIJO. — Japonijos komeito ("švarios vyriausybės") partijos vadai lankosi Kinijoje. Ši partija pasisako už Japonijos santykius su Pekino režimu, už santykių nutraukimą su Tautine Kinija. Premjeras Chou En Lai pagyrė tokią laikysena, pabrėždamas, kad Pekino komunistinė vyriausybė yra vienintelė visos Kinijos legali valdžia.

Paklaustas japonų laikraštininkų, ar Kinija įstos į Jungtines Tautas, premjeras nurodė sąlygas: Kinija turi gauti visas Kinijos teises Jungtinėse Tautose, neišskiriant nuolatinės vietos Saugumo Taryboje. Nacionalistai turi būti iš JT išmesti, nes jie tik "okupuoja" teisėtą Kinijos vietą toje organizacijoje.

Kalbėdamas apie Kinijos santykius su Japonija premjeras pabrėžė, kad Japonija turi atsisakyti "dviejų Kinijų" politikos, turi atšaukti savo sutartį su Formozos vyriausybe, turi pripažinti, kad Formoza yra okupuota, kad Amerikos jėgos Formozoje yra okupacija. Tada Kinija su Japonija sudarys taikos sutartį ir, gal, net nepuolimo paktą.

NEW YORKAS. — Amerikos mokslininkai baigia pagaminti tokį vėsintuvą, kuris galės "taupyti šaltį". Šaltesniam orui esant vėsintuvo cėlės kraus šaltą medžiagą atsargon, iš kurios, orui atšilus, bus vėsinami kambariai. Tuo būdu manoma sutaupyti daug elektros energijos.

Žada parduoti lenkams valyklą

WASHINGTONAS. — Amerikos vyriausybė svarsto palengvinti eksportus į komunistinę Lenkiją, kuri nori pirkti Amerikoje modernią naftos valymo įmonę už 60 milijonų dolerių. Prieš kiek laiko panašią naftos valyklą Amerika perdavė Rumunijai, o Lenkijai parduoti atsisakė. Jei valykla būtų dabar parduota, tuo Amerika parodytų savo pritarimą Giereko vadovaujamai lenkų vyriausybei. Gomulka valyklos iš Amerikos neišsiderėjo.

Vyriausybės nuomonė pasikeitė, nes santykiai tarp rytų ir vakarų pagerėjo, o Giereko valdžia laikoma liberalesne už buvusią Gomulkos valdžią.

Plieno atstovai Baltuose Rūmuose

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas pakvietė į Baltuosius Rūmus plieno bendrovių ir plieno darbininkų atstovus prieš prasidedant naujos darbo sutarties deryboms. Susitikimas numatomas ateinantį antradienį. Tai pirmas kartas, kada prezidentas susitiks su deryboms pasirengusiais darbdavių ir darbininkų vadais.

Baltieji Rūmai paskelbė, kad šiame susitikime bus svarstomi Amerikos ekonominiai reikalai. Jau yra paskelbta, kad plieno darbininkai reikalaus ateinantiems trejiems metams didelių, net iki 30%, algų pakėlimų. Vyriausybė kelis kartus yra įspėjusi plieno pramonę, kad jos kainų kilimas apsunkina infliacijos kontrolės pastangas. Amerikos plieno pramonei didelis pavojus gresia iš užsienio plieno įmonių. Vyriausybė gali pagrasinti atleisti plieno importų suvaržymus, jei vietinio plieno kainos dar kartą smarkiai pakiltų.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Paryžiaus taikos derybose Viet Congo delegatė pasiūlė naują taikos planą, kuris vienu metu išvežtų amerikiečius iš Vietnamo ir paleistų amerikiečius belaisvius, laikomus Hanojuje. Po to siūloma sudaryti Saigone koalicinę vyriausybę, kurioje nebūtų Thieu, Ky ir premjero Kiem. Pradžioje Amerika turi paskelbti visiško atsitraukimo planą ir datą.

◆ Domininkonų respublikoje įvyko bandymas nuversti vyriausybę, tačiau sąmokslas nepavyko ir atsargos gen. Wessin y Wessin buvo suimtas. Jis praeityje yra nuvertęs ne vieną vyriausybę.

◆ Senatoriaus Philip Hart, dem., iš Michigano, sūnus James, 20 metų, buvo suimtas policijos už maruanos naudojimą. Jis paleistas iki teismo už 300 dol.

◆ Vakar Čikagos indėnų grupė tarėsi su gubernatorium Ogilvie. Policija išvijo indėnus ir jų okupuotos žemės ploto, įvyko muštynės, 100 indėnų buvo suimta.

◆ Maskvoje vieši Egipto delegacija su užsienio reikalų ministeriu Riadu. Bus pasikeista ratifikacijos dokumentais neseniai pasirašytai 15 metų draugiškumo sutarčiai.

Patarėjo kelionė

WASHINGTONAS. — Prezidento patarėjas valstybės saugumo reikalams Henry Kissinger išvyko į 10-ties dienų kelionę, kurios metu jis aplankys Pietų Vietnamą, Tailandiją, Indiją, Pakistaną ir grįždamas sustos Paryžiuje, kur susitiks su JAV ambasadorium Paryžiaus taikos derybose David Bruce.

Kissingeris grįš į Washingtoną liepos 12 d. ir praneš prezidentui Nixonui bei valstybės sekretoriui Rogers apie savo pasikalbėjimų rezultatus.

JAV SPAUDOS LAISVĖ NEVARŽOMA, REIKIA RAPORTUS GERIAU SAUGOTI

WASHINGTONAS. — Aukščiausiojo Teismo sprendimas trečiadienį, leidžiąs keliems JAV laikraščiams spausdinti toliau vyriausybės raportus ir slaptus dokumentus, kurie populiariai vadinami "Pentagono raportais" buvo istorinis sprendimas, nes pirmą kartą vyriausybė bandė suvaržyti spaudos teises, pasiremdama "slaptumo", ar valstybės saugumo motyvais. Aukščiausias Teismas balsavo 6-3 laikraščių naudai ir vakar visa eilė laikraščių pradėjo spausdinti vyriausybės narių, net žvalgybos ir kitų normaliai slaptų įstaigų pareiškimus, nuomones, pasisakymus apie Vietnamo karo eigą.

Jau pranešta, kad Bantam Books leidykla išleis tuos slaptus dokumentus atskira knyga, pavadinta "The Pentagon Papers". Medžiaga bus imama iš "New York Times" spausdinamų dokumentų.

Australijoje komunistų partija persispausdina be leidimo Amerikos laikraščių paskelbtą raportą ir platina po 56 centus už kopiją. Australams šie dokumentai yra įdomūs, nes Australija pasiuntė kariuomenę į Vietnamą, kaip vyriausybė visada aiškino, prašoma ne Saigono vyriausybės. Iš slaptų dokumentų matosi, kaip Amerika spaudė Australiją, ragindama prisidėti prie kovos prieš komunistus P. Vietname.

Aukščiausiajam Teisme teisėjai įvairiai motyvavo savo sprendimą laikraščių naudai. Teisėjai Black ir Douglas tvirtino, kad teismai neturi galios eiti prieš I-mąjį Papildymą, kuris garantuoja žodžio ir spaudos laisvę. Teismai negali varžyti konstitucijos. Kiti trys teisėjai Brennan, Stewart ir White aiškino, kad tik labai aiškiam ir betarpiniam pavojui valstybei gresiant, spaudą galima suvaržyti. Dokumentų slaptumą saugoti yra patikėta vyriausybei, ne teismui. Vyriausybė turi nešti atsakomybę už savo dokumentus.

Visa eilė kongreso vadų giria teismo sprendimą ir spėlioja, kad ateityje vyriausybė pakeis savo dokumentų klasifikavimo sistemą ir mažiau dės į "labai slaptai" pažymėtus stalčius.

Iš skelbiamų dokumentų aiškėja, kad Amerika tikrai bandė slėpti nuo kongreso tikruosius įvykius. Matosi, kaip ambasadorius Lodge žinojo apie generolų planus nuversti Vietnamo prezidentą Diem, kaip buvo planuojamas puolimas prieš komunistų laivyną tam, kad pakelti Saigono vadų moralę. Matosi, kad karo išplėtimą pradėjo prezidentas Kennedy ir tęsė Johnsonas, kuris jau buvo suplanavęs oro puolimus, bet atidėjo juos iki "po rinkimų". Dokumentai parodo daug valdžios vyrams nemalonių dalykų. Komunistų propagandai bus daug darbo analizuoti visas Vietnamo karo smulkmenas.

Hipiai - nauji liaudies priešai

MASKVA. — Ukrainos komunistų partijos vadas Piotr Šelest, politbiuro narys, Ukrainos partijos centro komiteto susirinkime šaukė visą partiją ir spaudą į kovą prieš "khipius". Manoma, kad tai pirmas atsitikimas, kada žymus partijos veikėjas viešai panaudojo tą žodį.

"Daug jaunuolių savo negarbingu elgesiu atnešė gėdą sau, savo tėvams ir kolektyvams, kur jie dirba ar mokosi. Buržuazinės propagandos įtakoje dalis jaunimo išslydo iš mūsų įtakos. Atsirado vadinami "khipiai", kurie su panieka žiūri į darbą. Tai yra kenksminga socialistiniam pasauliui. Toks gėdingas fenomenas mūsų visuomenėje netoleruotinas. Visi komunistai ir visa viešoji opinija turi įsijunti į kovą prieš juos", kalbėjo Ukrainos komunistų bosas.

Stebėtojai sako, kad pati valdžia kalta dėl vakarietiškų papročių ir jaunimo manierų išplitimo Sovietų Sąjungoje. Sovietų spauda ir televizija labai dosniai rodydavo amerikiečius, demonstruojančius prieš Vietnamo karą. Beveik visi tų demonstracijų dalyviai buvo hipių uniformose — barzdoti, kudloti, apsirengę senais drabužiais. Juos dabar ėmė pamėgdžioti ir sovietinis jaunimas.

WEST PALM BEACH. — Ežere dviem vaikam plaukiojant, staiga aligatorius griebė vieną vaiką už galvos ir ėmė tempti į gilumą. Aligatorius puolė Lake Sago, kur anksčiau tokių didelių aligatorių nesimatydavo. Vaikui reikėjo susiūti veide odą — 42 dygsnių. Vyrai nušovė du aligatorius, vienas buvo 10 pėdų ilgumo. Bėdami nuo sausros aligatoriai atsikraustė į ežerą.

Marinų seržantas John Sweeney yra kaltinamas pabėgimu iš savo dalinio 1969 m. vasario mėn. Jis buvo perėjęs į komunistų pusę, Hanojaus radijas pradėjo transliuoti Sweeney, 21 metų, pareiškimus. Tos transliacijos dabar prokurorui padeda seržantą kaltinti.

Agnew P. Korėjoje

SEOULAS. — Viceprezidentas Agnew pareiškė Pietų Korėjos laikraštininkams, kad Amerikos bandymai pagerinti santykius ir prekybos ryšius su komunistine Kinija nestato į pavojų Pietų Korėjos saugumo ar jos interesų.

Agnew pareiškė, kad mažindama savo kariuomenės skaičių Pietų Korėjoje, Amerika duos didesnę paramą P. Korėjos karinėms jėgoms stiprinti.

PRADŽIA 12 VALANDĄ.
Gardūs namie gaminti užkandžiai.
Šokiams orkestras pradės groti 4:00 val.
Įėjimas nemokamas.

LIETUVOS VYČIŲ PIKNIKAS

Pirmadienį, liepos 5 d., Vyčių Name ir Sode, prie 47-tos ir Campbell Avenue

Kugelio Karalienės ar karaliaus rinkimai 3:00 val.
Konkurse galima dalyvauti atsinešus kepto kugelio skardinę.
Bus įteiktos trys dovanos.

VYČIŲ APSKRITIES VALDYBA IR NARIAI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI ŠIAME PIKNIKE

J. ŽILEVIČIUS

Apie čikagiškių ruoštas dainų šventes

Čikaga nuo pat pradžios buvo centrinė lietuvių vieta, kur išdygo daug įvairių kultūrinių bei scenos mylėtojų ratelių, organizacijų, įvairiais vardais pasivadinusių chorų. O kai parapijos pradėjo kurtis, tai ir parapiniai chorai. Tokiu būdu prasidėjo lietuviškoji veikla su chorais.

Jau prieš 1900 m. pradėjo atvykti iš Lietuvos vienas kitas prasilavinęs vargonininkas. Nuo seniau veikusi Čikagos lenkų vargonininkų organizacija dėjo visas pastangas per klebonus, kad lietuviai vargonininkai įsirašytų į jų organizaciją. Jau tais laikais tarp lietuvių buvo tokių žymių vargonininkų, kaip K. Strumskis, A. Pocius, V. Daukša, B. Janušauskas ir keletas kitų, kurie įsijungė į lenkų organizaciją. 1907 m. Seimo nuotraukoje matosi ir minėti lietuviai tarp lenkų.

Lenkų organizacijos pirmininkas A. Mallek paruošė specialią paskaitą, kurią 1907 m. seimo metu, lietuvių įsijungimo proga ir skaitė. Vargonininkai pradėjo su lenkais darbuotis lygiai taip, kaip ir kiti lietuviai, kurie buvo traukiami į lenkų organizacijas, o vėliau išprašyti lauk.

Panašiai atsitiko ir su lietuviais vargonininkais. Suprantama, visi susirinkimai buvo vedami lenkų kalba. Laike vieno seimo, kuris vyko šv. Jurgio bažnyčioje, Bridgeporte, pamokslas buvo lenkų kalba. Lietuviškai nei žodelio. Lietuviai patriotai ėmė širsti, skųstis. Pirmosios lenkų vyskupo inauguracijos metu vargonininkų choras buvo pakviestas giedoti mišias. Lietuviai pasiūlė J. Naujalio šv. Kazimiero garbei mišias. Lenkai sutiko, bet nevisi tinkamai partijas išmoko. Laike mišių, diriguojant A. Mallekui, buvo padaryta daug klaidų. Su dideliais iškraipymais tos mišios praėjo. Lietuviai vargonininkai be galo užsigavo ir, nieko nesakę, pasišalino iš sąjungos. Lenkai tai pajutę visokiausiais būdais pradėjo prikalbinėti, kad lietuviai vargonininkai grįžtų, bet jie negrįžo.

Tuo laiku M. Petrauskas rengė savo koncertą ir pakvietė lietuvius vargonininkus, kurie buvo visi balsingi vyrai ir sudarė gražų vyrų chorą, dalyvauti koncerte. Jie atliko M. Petrausko "Aras". Turėjo nepaprastą pasisekimą. Net tie, kurie sakė, kad be lenkų nieko nepadarys, turėjo nutilti, nes entuziastai laimėjo. Susidarė būrys vargonininkų, darančių žygius įsteigti vargonininkų sąjungą. Sąjunga buvo įsteigta 1911 m. Baltimorėje. Pirmame čikagiečių vargonininkų susirinkime buvo įsteigtas sąjungos skyrius. Kadangi buvo gerai išlavintų vargonininkų, didžiumoje J. Naujalio mokinių, kurie turėjo prie parapijų gražius ir skaitlingus chorus, tai su tais chorais jie pradėjo rengti koncertus savo parapijose bei vieni pas kitus lankydamies. Ir štai laike I-ojo pas. karo, kai visos tautos ėmė viešai reikštis, tai vargonininkas A. Pocius sumanė apjungti lietuvių chorus ir pasirodyti tarp kitų tautų. Kai buvo pradėta kova už Lietuvos nepriklausomybę, Čikagoje Karo parodos metu (1916. IX. 15) buvo atlikta 12 chorų su 500 dainininkų programa, jungtiniam chorui vadovavo A. Pocius. Tai buvo pirmoji jungtinių chorų Dainų šventė. Kadangi jungtiniai chorai buvo gerai pasiruošę, tai programa buvo labai įspūdinga ir sukėlė lietuvių tautinį patriotizmą. Čikagoj tais laikais labai reiškėsi garsus tenoras V. Daukša, šv. Kryžiaus parapijos vargonininkas B. Janušauskas ir kiti gabūs chorvedžiai. Jiems talkinant jungtinių chorų darbas smarkiai žengė pirmyn. Štai svarbiausi jungtinių chorų pasirodymai: 1920 m., 1928.V.20, (Lietuvos nepriklausomybės dešimtmečio proga), 1930 m. (Vytauto Didžiojo minėjime, su 1000 dainininkų), 1933.VII.16 (Pasaulinėj parodoj, liet. diena sutraukusi 45,000 klausytojų), 1934.VII.29, 1938.VII.10, (I-sios ALRK parap. chorų sąjungos Dainų šventė), 1940.IV.21, 1951. VIII. 10, 1952.VII.13, (Dariaus ir Girėno prisiminimui), 1954. VI. 27.

Čia suminėti jungtinių chorų tik patys didieji čikagiečių pasirodymai, kuriems vadovavo A. Pocius, išskyrus paskutinįjį, kuriam vadovavo Stp. Sodeika ir A. Giedraitis

Tenka pasakyti, kad didieji pasirodymai būdavo per Lietuvos nepriklausomybės minėjimus, Lietuvos nepr. įvairias sukaktis, Vytauto Didžiojo metais, o su mažesniais chorų skaičiais, Čikagos apyl. kolonijose. Pvz. Vasario 16-tos minėjimuose per eilę metų 400, 500, 600 narių nebuvo jokia naujiena sutraukti, kai chorams vadovavo A. Pocius. Choristai pakelta nuotaika choruose dalyvaudavo. Minėti čikagiškių chorai vasaros metu darydavo savo dainų šventes parkuose, atlikdavo muzikinę jungtinių chorų programa. Kai kur chorai pavieniai įsijungdavo, kai kur vykdavo varžybos, po programų buvo skelbiami didžiuliai tautiniai pasilinksminimai, šokiai ir kt. Dalyvaudavo tūkstančiai žmonių. Reikia žinoti, kad parap. chorai tai mėgdavo ir maloniai lankydavo. Įėjimas būdavo nemokamas, o išlaidas apmokėdavo bufetas, kurį patys choristai ir tvarkydavo. Tuo laiku nebuvo iš chorų daroma "biznių" ir jie dirbo iš meilės dainai ir jaunimo malonumui. Jaunimas suvažiuodavo iš plačiosios Čikagos ir maloniai leisdavo laiką. Užsimegsdavo tamprūs ryšiai ir susikurdavo nemažas skaičius lietuviškų šeimų. Vargonininkų sąjungos skyrius ypatingai rūpinosi chorų repertuarų paruošimu, kad kasmet turėtų ką naujo, įdomaus padainuoti, ypač kai buvo lietuvių įsteigtos Muzikos Žinios. Prie "Muzikos Žinių" buvo spausdinami priedai, ir daug rašinių apie chorų veiklą. Buvo laikotarpis, kai kiekvienas choristas užsiprenumeruodavo ir gaudavo "Muzikos Žinias". Tuo laiku chorai klestėjo, augo ir tobulėjo. Šventėse dalyvaudavo visi parapijų klebonai, kunigai, džiaugdavosi lyg viena šeima chorų veikla. Tam visam čikagiečių ir apylinkių chorų pasirodymui nepaprastai organizuotai vadovavo varg. A. Pocius. Jam visa siela gelbėjo varg. Vl. Daukša, A. Mondeika, iš Cicero, B. Janušauskas, ilgametis "Muzikos Žinių" redaktorius N. Kulys, K. Gaubis, B. Bujanauskas, Žilius ir K. Sabonis, o vargonininkas A. Pocius buvo nepaprastas vadovas. Jis taip gabiai tvarkė skyrių, kad nepaklusnieji nariai buvo tiesiog priverčiami dalyvauti visų veikloje. Skyriaus protokoluose randame vieną įvykį, kur Rakauskas buvo apsileidęs, nedalyvaudavo susirinkimuose, paskaitose apie muziką. Buvo kreiptasi į jo kleboną ir, išdėsčius reikalą, klebonas pastatė ultimatumą: "Dalyvauk, ar pasitrauk". Po to jis pasidarė labai aktyvus organizacijos narys, puikus veikėjas. A. Pociui mirus, nesant kito tokio energingo organizacijos vedėjo, skyrius pradėjo sirgti neveiklumo liga.

Lygiagrečiai jungtinių chorų veikla pradėjo nykti. Tenka pastebėti, kad vargonininkų skyrius buvo tiek toli nužengęs savo veikla, kad klebonai be jų sutikimo nekviesdavo vargonininkauti, o šis atėjęs vargonininkas turėdavo išlaikyti skyriuje egzaminus, patikrinamas, kiek jis pajėgus šiam darbui. Tais laikais negalėdavo divorsuotas asmuo įstoti į skyrių, nepriklausydavo moterys vargonininkės, kurių tebuvo viena-kita. Vargonininkai turėdavo skaitlingus išvažiavimus su šeimomis, svečiais ir užbaigai banketų. Tai buvo lyg viena jungtinė šeima. Parapijų klebonai tai labai aukštai vertino, nes parapijų bažnyčiose chorai nepaprastai puikiai giedodavo su solistais, su orkestru (šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, kur vargonininku buvo A. Pocius). O kai būdavo 40 valandų atlaidai, tai būdavo visi vargonininkai sukviečiami, iškilmingai giedodavo ir po to būdavo klebonų paruoštas banketas. 1933 m. man asmeniškai teko dalyvauti Šv. Jurgio par. tokiuose atlaiduose ir bankete, kurs vyko klebonijoj. Didžiuliame kambaryje valgė svečiai, o šalutiniame (durys atidaros) vargonininkai. Pasikalbėjimas ėjo draugiškai tarp abiejų stalų. Gėrė tostus, dainavo Ilgiausių metų. Vėliau klebonų stalas pradėjo lenktyniuoti dainavime su vargonininkų stalu. Tai darė man nepaprastą įspūdį. Be abejo, tas kėlė vargonininkų nuotaiką. Kadangi jie dirbo su chorais, tai jiems nebuvo jokio sunkumo sušaukti keletą šimtų choristų bent kokiom iškilmėm. Dalyvaudavo du, trys, keturi šimtai choristų. Suprantama, pas. karas paėmė daug vyrų į kariuomenę ir labai prisidėjo prie chorų suirutės Įdomumo daug sukeldavo Dainos Mylėtojų atkviesti svečiai dirigentai. Pvz., komp. kun. J. Čižauskas iš Detroito, muz. J. Žemaitis iš Worcester, Mass., Pr. Dulkė iš Brooklyno, N. Y., prof. A. Aleksis iš Waterbury, Mass. Amerikoj tik Čikagoj buvo taip organizuotai veikiama ir mokėta vargonininkų dėka jungtinius chorus išauginti. O tai dėl to, kad turėjo gabius chorvedžius ir pasidavė savo vadų disciplinai. Jokia kita apylinkė negalėjo tuo pasididžiuoti, nes neturėjo tokių vadų. Tik nuo Vytauto Didžiojo metų pradėjo apsijungti New Yorko apylinkių chorai ir viešai reikštis. Rytuose, Marianapolyje, irgi būdavo metiniai chorų pasirodymai, kuriems vadovavo vairūs dirigentai. Wyoming, Pa., kai įsisteigė Dainos Draugija, vargonininkai gana smarkiai veikė ir turėjo metinius chorų pasirodymus.

Tas ryšys tarp klebonų ir vargonininkų buvo didžiausias akstinas jungtinių chorų ugdymui ir jungtinių chorų pasirodymui.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5% a year
SAVINGS ACCOUNT
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 6%
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
66 YEARS SERVING CHICAGOLAND

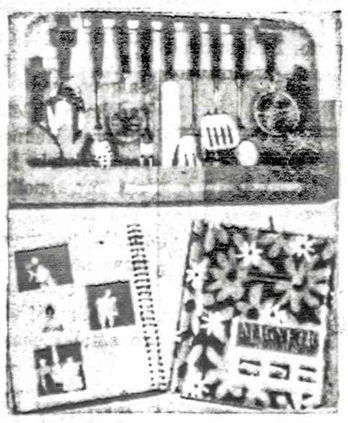
DOVANOS TAUPYTOJAMS
12 gabalų "CHEF'S AID" virtuvės komplektas arba moderniškas ir gražus "MAGNETIC' foto albumas tam, kas atidarys taupymo sąskaitą su $200.00 ar daugiau ar papildys jau esamą sąskaitą tokia pat suma.
PASKUBĖKITE, nes dovanų skaičius ribotas. Viena dovana šeimai. Paštu neišsiunčiame.
Hours: Monday, Tuesday, Friday, 9-4:30 • Thursday, 9-8 • Saturday, 9-1 • Closed Wednesday
6% 2-YEAR SAVINGS CERTIFICATES $5,000 Minimum Compounded Daily Paid Quarterly
5% PASSBOOK SAVINGS
INSURED
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4046 ARCHER AVENUE • CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470
FRANK ZOGAS, PRESIDENT

Glaser's Furniture & Appliance Co.
5115-5123 SO. KEDZIE AVE. PRospect 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

DAINŲ ŠVENTĖS IŠVAKARĖSE, LIEPOS 3 DIENĄ, 8:00 VAL. VAK. JAUNIMO CENTRE, 5620 So. CLAREMONT AVENUE, ČIKAGOJE.

DAINOS IR MUZIKOS VAKARAS

Programą atlieka jaunieji talentai: pianistas Mindaugas MAČIULIS, solistė Ona ZUBAVIČIENĖ (Aleksandrui KAČANAUSKUI akompanuojant) ir Rima JANULEVIČIŪTĖ — vadovė.

Visus, ypač jaunimą, kviečia

LB Vid. Vakarų Apyg. v-ba

JURGIS JANUŠAITIS

Jaunimas sako:

MŪSŲ DAINOS TAU, TĖVYNE!

JAV ir Kanados LB Ketvirtoji Dainų Šventėje viena iš gražiausiųjų dalių būsią mūsų jaunimo dainos — jungtinis lituanistinių mokyklų choras, kuriame, manoma, dainuos 800—900 jaunų dainininkų.

Tai bus didinga, šventiška, gražu. Jaunimas mus džiugins, nes ir jo didelė auka, darbas ir pasišventimas lems šios Dainų Šventės grožį.

Kad suaugusiųjų chorai rim tai dirba — suprantama. Jie juk čia jaučia atsakomybę. Bet kad toks gražus skaičius mokyklinio amžiaus jaunimo įsijungia į rimtą darbą, mus stebina. Ir štai dėl ko.

Štai skuba gražioji vasara. Gamton popiečiais išklysta suaugę ir jaunuoliai. Daugelis nerūpestingai žaidžia gatvėse, lyg tingumo apimti slampinėja apie namus. Tuo tarpu 800 — 900 mūsų mažųjų dainininkų diena iš dienos, paskirtu laiku ir mokykloje mokslo metus baigę, skubėjo į repeticijas, kad tinkamai išmoktų Dainų Šventės repertuaro dainas.

Šimtai jų skubėjo Chicagoje, dešimtys Los Angeles, Clevelande, Grand Rapids, Worchesteryje. Visų jų tikslas — gražioji, didingoji Ketvirtoji JAV ir Kanados LB Dainų Šventė.

Ir pagalvokime kokį didelį įnašą tas šaunus lituanistinių mokyklų jungtinis choras įneš į Dainų Šventę. Kas būtų, kad nebūtų atsiradę darbščiųjų mokytojų ir tų jaunųjų dainininkų. Šventė tikrai būtų žymiai menkesnė.

Teko stebėti Chicagos lituanistinių mokyklų chorų darbą, ruošą pačiai šventei. O kiek sielos ir širdies štai įdeda mokytojai Vyt. Gutauskas Marquette Parko lit. mokyklos ansamblyje, Kr. Donelaičio aukšt. ir žem. mokyklų choruose tas pats Vyt. Gutauskas su savo kolegomis A. Paulikaičiu ir K. Skaisgiriu. Jaunųjų dainos drebina parapijos ir mokyklos sienas, vaikučių veidai iraudę, bet juose spindi drausmė, pagarba mokytojui ir noras dainuoti.

JAV ir Kanados LB Ketvirtosios Dainų šventės vykdomojo komiteto pirmininkas (dešinėje) dr. Gediminas Balukas ir vicepirmininkas (kairėje) A. Rėklaitis džiaugiasi, kad netrukus baigsis didieji Dainų šventės rengimo rūpesčiai, kuriems įveikti skyrė daug širdies, darbo ir sumanumo.

V. Noreikos nuotrauka

Su tokia pat meile ir užsidegimu dirba ir Cicero lit. mokyklų choras, vadovaujamas nepavargstančio mok. J. Kreivėno. Su didele kantrybe dirba Šv. Jurgio parapijos lit. mok. choras — ansamblis, vadovaujamas V. Bilitavičiaus.

Meilę dainai rodo ir Dariaus — Girėno lit. mokyklos choras, kuriam vadovauja jauna mokytoja N. Viščiūtė.

Neatsilieka ir Brighton Parko lit. mokyklos choras, vadovaujamas muz. J. Kreivėno

Graži lietuviška daina skamba ir Lemonto respublikoje, Maironio lit. mokyklos choro, kuriam vadovauja ypač jaunimo mėgiamas muz. F. Strolia.

O kada tik šeštadieniais užklysti į Jaunimo Centrą, čia Dainų Šventei ruošiasi Aukšt. lit. mokyklos mišrus ir jaunesniųjų chorai vadovaujami J. Mačiulio.

Na, šaunioji tautinių šokių grupė "Grandis", daug kartų išaudusi gražų tautinių šokių raštą, panoro pasukti ir į dainų pasaulį. Ir "Grandis", vadovaujama seselės M. Bernardos S. C. puikiai paruošė ir Dainų Šventės repertuarą ir atiduos savo gražų įnašą šventės labui.

Ak, ne vien Chicaga pasižymi darbščiuoju jaunimu. Jo sutinkame ir tolimiausiose lietuvių kolonijose. Štai iš Angelų miesto — Los Angeles atkyla šaunus mokyklų ansamblis, vadovaujamas O. Rasutienės.

Chicagą nustebins ir muz St Šližys, į šventę iš Detroito atveždamas šaunų jaunimo ansamblį.

Maža, bet gyva lietuvių kolonija Grand Rapids. Prano Turūtos rūpesčiu ir pastangomis ugdo gražų jaunųjų chorą ir jau kelia sparnus į Dainų Šventę.

Mažai kam girdėta lietuvių kolonija Worchester siunčia savo jaunuosius dainininkus — Aušros Vartų lit. mokyklos chorą, vadovaujamą muz. V. Burdulio.

Į šventės sėkmę savas pastangas rikiuoja ir Clevelando lituanistinių mokyklų ansamblis "Aukuras", kuriam vadovauja muz. A. Mikulskis, o kanklių moko Ona Mikulskienė.

Čia minėtose kolonijose mūsų gražusis jaunimėlis ir vasaros karščių metu nuoširdžiai dirbo bendram lietuviškam reikalui.

O kai kartą užkalbinau mažą dainininkę iš Marquette Parko lit. mokyklos ansamblio klausdamas, kodėl ji mėgsta dainuoti, ji atsakė: "Mūsų dainos skambės mūsų Tėvynės garbei. Mes dainuosime ir Dainų Šventėje — su pasididžiavimu atsakė įkaitusiais veidukais šaunioji mažoji dainininkė, išreikšdama dainuojančio jaunimo mintį.

Tuos žodžius girdint, prisiminė Trečioji Dainų Šventė ir jaunimo choras. Prisiminė tie gražūs vaizdai, padarę gilų įspūdį ir kai ne vienam jaunimo daina išspaudė ašarą. Tai būta mūsų pasididžiavimo ir vilties. Į šią Dainų Šventę visais keliais atskubės tautiniu drabužiu pasidabinę 900 jaunų dainininkų. Iš jų krūtinėlių veršis laisva, galinga, graži daina ir mūsų Tėvynės garbei.

Mokyklinio amžiaus dainininkams, nepavargstantiems mokytojams ir tėvams, skatinusiems jaunimą dainuoti, nuoširdus ačiū.

Tegul jūsų daina liepos mėn. 4 d. būna didžioji paskata ateities darbams, gi mūsų pareiga šventėje dalyvauti ir parodyti jaunimui savo dėkingumą.

"Visa, kas šiame pasaulyje yra reikalinga turėti tai ignoranciją ir pasitikėjimą, ir pasisekimas užtikrintas. (Mark Twain)

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Bring a friend to Republic Federal

They'll all earn 5% or more...

You earn the highest interest allowed anywhere on insured savings when you save at Republic... 5% per annum on passbook accounts and even higher on certificate accounts depending on the amount of money and time involved. What's more, we compound your interest *daily* for even greater earnings, and we pay that interest quarterly. Of course, your money is insured safe and is always available when you want it. You can withdraw at any time... without notice... even from certificate accounts subject to a reduction in earnings.
Stop in soon and open your account if you have not already done so... and do a friend a favor. Bring him along. He will appreciate the interest. If you can't come in, drop us a line or call... we'll be glad to send you a free Save-By-Mail Kit. We can also transfer your savings from any other institution at no cost to you.

5% Passbook Savings To 6% 2 Year Savings Certificate $5,000 Minimum

The Center of Interest in Chicago

REPUBLIC FEDERAL SAVINGS

6222 So. Kedzie Avenue • Chicago, Ill. 60629 • Phone RE 7-9600

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF $5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki $20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $22.00 per year, $12.00 per six month, $7.00 per 3 months. In other USA localities $20.00 per year, $11.00 per six months, $6.00 per three months; Canada $22.00 per year; other countries $23.00 per year.

15 cents per copy. 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	$22.00
pusei metų	$12.00
trims mėnesiams	$7.00
vienam mėnesiui	$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	$20.00
pusei metų	$11.00
trims mėnesiams	$6.00
vienam mėnesiui	$2.00
Kanadoje:	
metams	$22.00
pusei metų	$12.00
vienam mėnesiui	$3.00
Užsieniuose:	
metams	$23.00
pusei metų	$13.00
vienam mėnesiui	$3.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Amerikos Lietuvių Dainų Šventė

Ateinantį sekmadienį, liepos 4 dieną, Chicagoje įvyks Amerikos Lietuvių Dainų šventė. Į vadinamąją Chicagos Lietuvių sostinę suvažiuos ne vien chorai, iš įvairių Amerikos vietovių, bet čia atvažiuos didokas skaičius lietuvių dainos pasiklausyti iš artimesnių ir tolimesnių lietuvių kolonijų. Šioje dainų šventėje dalyvaus didokas skaičius amerikiečių. Šventėje dalyvaus valdžios ir savivaldybių pareigūnai, bet bus didokas skaičius kitų tautų atstovų, kurie seks ne tiktai lietuvių dainuojamas dainas, bet stebės, kaip visa ta dainų šventė organizuojama ir pravedama.

Dan Kuraitis, pats būdamas didelis lietuviškos dainos mėgėjas, gegužio pabaigoje kalbėjo mirusių pagarbos ir kapų puošimo dienos iškilmėse. Jis papasakojo į iškilmes susirinkusiems žmonėms, kokį įspūdį jam, naujai atvažiavusiam į Ameriką padarė Chicagos saliūne sudainuota lietuviška daina. Jis pasijuto, tarytum, jis vėl būtų patekęs į gimtinį savo kaimą.

Šimtmečio pradžioje panašų įspūdį lietuviška daina padarė į Chicagą atvažiavusiam jaunam rašytojui Upton Sinclair. Lietuviškos dainos melodija, nesuprantami žodžiai ir noriai dainuojanti jauni vyrai sudomino jauną rašytoją. Jis paprašė, kad jam išverstų dainos žodžius. Kai tas buvo padaryta, jis susidomėjo pačiais dainininkais ir jų gyvenimu. Sinclair nustatė, kad lietuviai yra gimę dainininkai. Jie dainuoja kiekviena svarbesne savo gyvenimo proga. Lietuvis dainuoja šieną piaudamas ir laukus ardamas. Jis dainuoja prie ūkio darbų ir poilsio metu. Jis dainuoja krikštynose ir gieda pakasynose.

Upton Sinclair, pamėgęs lietuvišką dainą, pamėgo ir jos dainininkus. Patyrinėjęs jų gyvenimą, jis nutarė iškelti viešumon kalbos nemokantiems lietuviams tuo metu daromas skriaudas. Jis parašė "Raistą", kuris buvo atspausdintas 1906 metais. "Raiste" aprašomi dalykai visame krašte sukėlė didžiausią pasipiktinimą ir privertė to meto Amerikos visuomenę imtis priemonių labai jau žiauriam išnaudojimui sustabdyti. "Raistas" privertė amerikiečius padaryti didoką skaičių reformų, kurios visam kraštui buvo naudingos.

Lietuviškoji daina patraukė Sinclairio ausį. Lietuviškos dainos paprasti ir nuoširdūs žodžiai privertė rašytoją imtis didesnio darbo. Sinclairio knyga buvo skaitoma Amerikoje. Knyga buvo išversta į daugelį kalbų ir pasklido po visą pasaulį, o to meto lietuviai organizavo chorus, giedojo bažnyčiose ir pradėjo organizuoti dainų šventes. Pačioje Chicagoje buvo suorganizuotos kelios lietuvių dainų šventės.

Bet daug platesnėje skalėje pradėta viskas organizuoti, kai į Ameriką atplaukė didokas naujų dainininkų skaičius. Nepriklausomoje Lietuvoje jiems buvo progos lankyti aukštesnes mokyklas, jie buvo geresni ir drąsesni organizatoriai. Jie stengėsi sutraukti visus Amerikoje buvusius ir naujai atvažiavusius lietuvius dainininkus. Jiems vyko. Jie pajėgė suorganizuoti net tris lietuviškas dainų šventes. Reikalai pasunkėjo, kai lietuviškų reikalų nesuprantantieji pradėjo visų lietuvių įdėtą darbą tempti ant siauro partinio kurpalio, ardyti bendram darbui reikalingą vienybę, siekti nelietuviškų tikslų...

Daina lietuvius jungia. Daina ir ateityje turėtų būti tuo raikščiu, kuris jungtų visus lietuvius didesniems mūsų tautos laisvės ir kovos darbams. Lietuviškoji daina lietuvių tautą išgelbėjo praeityje. Lietuviškoji daina turi visus lietuvius apjungti, kad ji vėl galėtų visus nuvesti į nepriklausomą gyvenimą.

Visi Chicagos lietuviai turėtų Dainų šventėje dalyvauti. Jie turėtų savo vaikus atsivesti, kad ir jie užgirstų lietuviškos dainos balsus; kad ir jie susidomėtų lietuvių tautos likimu ir, kaip Sinclairis, pasakotų visam pasauliui lietuvių tautai daromas skriaudas.

LIETUVA PO RAUDONAIS MASKOLIAIS

Iš Chicagos išsiuntė 62.50 dol. ten gavo 29 rub. 25 k.

Vienas čikagietis išsiuntė į Lietuvą Amerikos dolerių, kad giminės galėtų ten nusipirkti specialioje "amerikonų" krautuvėje dalykų, kurie yra parduodami pigiau, bet tik už dolerius. Agentūra už $50 nusiuntimą paėmė $12.50, taigi čikagietis sumokėjo $62.50, bet jam užtikrino, kad giminės Lietuvoje gaus penkiasdešimt dolerių ir už tuos galės gauti geresnių dalykų.

Tokia krautuvė yra Rygoj, tad giminė ten ir buvo nuvykusi, iš kur čikagiečiui parašė tokį laiškelį:

Sveiki mielieji, Pirmiausiai leiskite padėkoti už išlaidas ir rūpestį. Ką buvote pasiuntę, gavau. Ačiū. Gavau tokius talonėlius, vadinamus "certifikatais", vertės 29 rublių ir 25 kapeikų.

Buvom nuvykę į tą krautuvę pasiteirauti. Galvoju pirkti sau megztuką už 12 rublių, kurs mūsų rubliais kaštuoja 60 rublių. Dukrytei (8 metų) noriu pirkti megztuką už 7 rublius; toks mūsų rubliais kaštuoja 20 rublių, bet tokių mūsų krautuvėse visiškai nėra. Už likusius dar nesugalvojau ką pirksime, greičiausiai kad pirksime batukus.

Dar kartą ačiū. Bučiuoju visus...

Vos pradėjo užkandžiauti, kai prisistatė saugumas...

Viena žemaitė šiomis dienomis iš Bostono buvo nuskridusi į Lietuvą su intencija sykį savo amžiuje aplankyti savo tėvo ir motinos ir dviejų brolių kapus mažame miestelyje Telšių apskrityje.

Apie jos nuotykius okupuotoje Lietuvoje redakciją pasiekė žinios ne iš pačios ekskursantės, o iš gyventojų to miestelio, kurie apie jos apsilankymą girdėjo ir parašė savo giminėms Chicagoje. Čia to laiško ištrauka:

"Tiesa, nepasakiau, kad į Lietuvą buvo atvažiavusi X Y, rodos, su ekskursija iš Vilniaus į Kauną. Ji išrašiusi laiškus dar iš Amerikos, kad jos giminės atvažiuotų tam tikram laikui į pasimatymą, bet kaip ten buvo, ar laiškai pavėlavo, nes kai atvažiavo į Kauną, tai tik viena sesuo, kuri Kaune gyvena, ją pasitiko, o kitų giminių nebuvo nei vieno. Tai X Y, kaip čia sakoma, nelegaliai atsiskyrusi nuo ekskursijos pasisamdė šoferį su ,'Volgos" mašinėle ir atvažiavo į Z miestelį, aplankyti savo tėviškės namus ir likusius gyvus gimines. Buvo ant kapų, kur guli palaidoti jos tėvai ir pora brolių. Turėjusi su savim foto aparatėlį, kuriuo padariusi nuotraukų. Žinai, savo gimtame miestelyje po tiek metų viskas įdomu, tad norisi parsivežti atsiminimų. Po tam giminės užtaisė stalą, sudėjo visokių vaišių ir pradėjo vaišintis, kai staiga prisistatė saugumas, leido užbaigti pietus ir privertė su jais kartu grįžti į Kauną...

Tur būt, ji jau yra grįžusi į Ameriką ir gal pati parašys, mes tik tiek gavome nugirsti. Sudiev.

Brighton Parkas susirūpino statybomis

Birželio 25 d. į Brighton Parko Namų Savininkų draugijos narių susirinkimą prigužėjo artipilnė buv. Vengeliaus ko dabar Valentinų salė esanti 4500 So. Talman Ave. Pirm. Pr. Šulas, pradėdamas susirinkimą, sudarė prezidiumą, pakviesdamas A. Marmą, Praną Rumšą, Marquette Parko Namų Sav. Org. pirm. J. Bacevičių, vicepirm. Bagdžių ir sekr. St. Patlabą.

Iš valdybos pronešimo paaiškėjo, kad šioj apylinkėje Chicagos mieste administracija žada statyti "neturtingiesiems" virš šimto vienetų namų, į kuriuos patektų ne vien baltieji, bet iš kitur atsikraustytų ir kitų rasių žmonės. Tai įnėštų daug nesusipratimų gyventojų tarpe.

Pr. Rumša, apgailestaudamas, kad šios apylinkės namų savininkai mažai domisi savo reikalais, neateina į savo sueigas gyvybiniems reikalams aptarti.

J. Bacevičius ilgesniame paaiškinime nurodė, kad nuosavybiu mokesčių bylas galima mažinti, jei jų suma dabar yra pakelta virš 9½ proc., tik reikia asmeniškai kreiptis į Cook apskr. įstaigos vald. Mr. Charpiko ir nusinešti savo Real Estate mokesčių sąskaitą.

Miesto meras pratęsė šių metų mokėjimą. Miestui tai atnešė $4 mil nuostolių, kuriuos mums teksią mokėti.

Jis nurodė žemėlapį, kur bus miesto administracijos kompleksai mažai uždirbantiems žmonėms, proporcingai po 50% baltiems ir juodiems. Tai reiškia, kad netrukus ši apylinkės pajuoduos, kaip ir kitos Chicagos apylinkės jau pajuodavo.

P. Bagdžius supažindino susirinkimą su Marquette Parko delegacijos nariais Bruno Klemka, Sasnauskienė, Ūseliu ir pasveikino Brighton Parko Namų Savininkų Draugiją, raginda mas kovoti už savo teises. Demokratinėj santvarkoj leidžiama už savo teises kovoti.

Stasys Patlaba, sveikindamas susirinkusius, ragino nenuilstamai dirbti, kad apgintume savo interesus, sustiprintume draugiją didesniu narių skaičiumi.

Plačiau padiskutavus naujų kompleksų statybą, priimta rezoliucija prieš tokią statybą, nes tas planas į taikingą visuomenę atneštų kriminalinius elementus, kurie viską naikina, vagia ir gadina. Gražiai besitvarkanti apylinkė nueitų niekais. Šitokiu būdu nukentėjo ir nuėjo niekais kitos apylinkės.

Valdyba paruoštas peticijas davė susirinkusiems pasirašyti. Zuzana Girdvainytė, P. Izokaitienė, A. Laurinaitienė ir P. Paškienė įgaliotos vaikščioti po namus ir rinkti parašus. Peticija bus įteikta Chicagos miesto savivaldybei.

Draugijon įsirašė nariais šie Brighton Parko gyventojai: J. Gradinskas, M. Knataitienė, Al. Laurent, J. Brazis, Pr. Rumša, Em. ir J. Paškauskis, B. Petronis, E. Kulvinskienė, P. Urbonas, St. Juodis, V. Dryza, R. Zakaras, P. Guzikauskas, J. Zakis, J. Milavickas, J. Grischat, J. Radžionis, V. Kairys ir kt.

Apsvarsčius einamus reikalus, sueigai pasibaigus, Aldonai Laurinaitienei su vyru Antanu pasiūlius ir dalyviams pritarus, dalyviai susidėjo ir troškulį numarino iš statinės leidžiamu gardžiu alučiu, o užkandą jiems parūpino E. Paškauskienė su sūnum veteranu Jonu. Valdyba ir dalyviai jiems padėkojo.

Antanas Burkevičius

Pesticidai užnuodijo penkių akrų ežerą

Piktadaris prieš keletą dienų į žuvingą Shawnee ežerą pietiniame Ohio įmetė pusė galiono pesticido (parazitams nuodyti chemikalo) vad. Endrin ir po dviejų dienų visas 5 akrų ežeras buvo be jokios gyvybės. Ežero paviršiun iškilo nebegyvos visos saulėžuvės (sunfish), karpiai, mėlynžiaunės, kurių priskaičiuota 3,400; be to visos varlės ir gyvatės. Suimtas Gary Hiles, 24 metų, kurį liudininkai matė įmetant į vandenį tų nuodų skardinę. Jis buvęs tų pesticidų dirbtuvės neseniai pašalintas iš darbo ir norėjęs atkeršyti.

Eldrin kaip ir DDT yra stiprūs nuodai, vartojami žemrausiams naikinti, ir laisvai parduodami. Eldrin ypatingai pavojingas vandenyje, kadangi trunka pora metų, kol jo nuodingosios dalys sunyksta. To chemikalo viena dalis bilijone dalių vandens yra pavojinga gyvybei, o Shawnee ežere nustatyta jo 8 dalys bilijone dalių. Tas nuodas gali patekti į žmones aplinkiniu keliu — pirma prilipdamas prie augalų, kaip tai pašarų žolės, kurią suėda karvės ir nuodas pereina į pieną, kuriuo maitinami kūdikiai. Toks Eldrino ciklius gali tęstis dvejus metus.

Tuo tarpu, ežero nuodingam vandeniui sulaikyti, užtvenktas upelis ir žadama visą ežero vandenį perkošti per anglinio (carbon) chemikalo koštuvus.

Marjorie Jackson buvo paskirta New Yorko apygardos imigracijos ir naturalizacijos įstaigos, pilietybės reikalų vicedirektore. Tuo pačiu ji tapo aukščiausia negre tarnautoja teisingumo departamente.

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Geras scenos veikalas yra pirmoji sąlyga sėkmingai teatro pradžiai. Jis iškelia mėgėjus į žvaigždes, išaugina abejingą publiką nuolatiniais mėgėjais, kurie drauge su artistais pergyvena scenos burtų žavesį. Artėjant teatro sezonui, jau dabar reikia parinkti veikalus. Naujienose yra galima gauti naujausius teatrui leidinius:

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI
Gražiai išleista, kietais drobės viršeliais, 180 psl. knyga. Joje du vaidinimai — "Bubulis ir Dundulis", 3 veiksmų linksmas nutikimas, taip pat "Svajonių Šalis", 5 veiksmų vaidinimas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puikus leidinys kiekvienam knygos mėgėjui.

Anatolijaus Kairio trys knygos:

VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė komedija, premijuota Čikagos Scenos Darbuotojų S-gos, kietais viršeliais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZĖ, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pjesė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai būna akstinu gyvuoti esančioms scenos mėgėjų grupems ir impulsu naujiems ryžtams, kad lietuviškas žodis, pagarbiai ir didingai ištartas scenose, išliktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

M. GELŽINIS

Ar gali prof. Dr. Ivinskis parašyti bešališką Mažosios Lietuvos istoriją?

8

Kuomet 1525 Ordinas persitvarkė į Prūsijos hercogystę ir jo paskutinis Did. magistras tapo pirmuoju Prūsijos hercogu, jis kartu įvedė Prūsuose protestantizmą. Jo išplatinimui ir įgyvendinimui Albrechtui reikėjo išmokslintų specialistų — kunigų. Tuomet pasirodė, kad jis savo krašte, Prūsuose, nerado ne tik nė vieno iš vietinių senųjų gyventojų kilusio išmokslinto kunigo, bet ir nerado nei vieno autochtono kilmės pradžiamokslio, kuris būtų galėjęs paskaityti nors kelis žodžius.

Tuomet iš Lietuvos, iš to krašto, kuriame pagal p. Ivinskį buvo blogesnės gyvenimo ir egzistavimo sąlygos negu Prūsuose, atvyko tiek protestantiškų kunigų, kad Albrechtas galėjo savo protestantinimo programą pravesti. O kuomet jis 1544 m. įsteigė Karaliaučiaus universitetą, pirmųjų profesorių tarpe buvo keli mokslininkai iš Didž. Lietuvos.

Tad kaip galėjo krašte, kuriame buvo žemesnis gyvenimo standartas, mokytų žmonių, kunigų ir profesorių atsirasti, kuomet Ivinskio išgirtuose Prūsuose net nė vieno pradžiamokslio nebuvo? Autochtonų gyvenimo bei egzistencijos sąlygas ne ponas Ivinskis, bet už jį daug didesnis autoritetas, Berlyno universiteto dekanas, vokiško "Drang nach Osten" ideologas, Vokietijos kaizerio į bajorus pakeltas Dr. Heinrich von Treitschke veikale *"Das deutsche Ordensland Prenssen"* labai teisingai nušvietė. Ten jis rašė:

"So erhält sich hier zähe das unberechtigte Volkstum eines Volkes von Knechten. Das undeutsche Volk wird den Quellen der Bildung ferngehalten".

(Čia atspariai išsilaikė beteisė bernų tauta. Nevokiškieji žmonės nebuvo prileidžiami prie švietimo šaltinių.)

Ir kitoje to paties veikalo vietoje tas pats ponas von Treitschke rašo:

"Der Sieger hält die Unterworfenen dem deutshen Wesen fern; ihm genügt es wenn der Erste den harten Frondienst, den Gehorch leistet".

(Laimėtojas neprileidžia pavergtųjų prie vokiškumo esmės; jam pakanka, kuo met šis paklusniai kietą baudžiavą atlieka.)

Istorikas daktarantas Ivinskis teigia, kad Prūsuose buvusios geresnės gyvenimo ir egzistencijos sąlygos, o vokietis, istorijos profesorius, Ordino istorijos specialistas teigia, kad vietiniai gyventojai privalėjo kłusniai kietą baudžiavą atlikti. Tai kur čia tos geresnės gyvenimo ir egzistencijos sąlygos?

Skaitykime toliau. Ten, pusl. 149 daktarantas Ivinskis apie Lietuvą taip rašo:

"Da das Verhältnis der Bauern zu dem Herrn an einem Mangel gesetzlicher Bindungen litt, so ergab sich eine *Wilkürherrschaft* zugunsten der Adligen ". (Kadangi būrų ir ponų santykiai nebuvo įstatyminiai pagrįsti, gavosi sauvališkas valdymas bajorijos naudai.)

Netenka abejoti, kad tokioje didelėje valstybėje, kokia buvo tuometinė Lietuva, galėjo atsitikti, kad kai kurie jos bajorai pasižymėjo sauvaliavimu. Bet mes labai abejojame, ar tas sauvaliavimas buvo taip plačiai paplitęs, kad jį būtų galima taip apibendrinti, kaip daktarantas tai daro ir jį jau kaip "sauvaliaujantį valdymą" (Willkürherrschaft) perstatyti. Svetimtaučių akyse ir galvosenoje Lietuva jau virto beteise sauvaliavimų kankinama valstybė, kuriai jie, vokiečiai, privalėjo krikščionišką teisę ir kultūrą atnešti. Tokių nurodymų netrūksta vokiečių literatūroje ir jų rašytojai lengvai galėjo į jaunus lietuviškus mokslininkus atsiremti.

O jau visai netinka lietuviška "Willkürherrshaft" su Ordino "teisingu" valdymu lyginti. Tuo labiau ne, kad visa Ordino egzistencija buvo krašto kruvinu užgrobimu , laisvės kovotojų žudymu ir pasidavusių prūsų biauriu baudžiaviniu pavergimu paremta. Atrodo, kad daktaranto galvojime Ordino egzistencija buvo teisėta, kuriai galima prieš pastatyti lietuvišką "sauvaliavimą".

Daktarantas Ivinskis turėjo žinoti, kad Ordino valstybėje, siauresniu teisės supratimu, sauvaliavimas ne tik buvo toleruojamas, bet turėjo net rašytinį pagrindą. Kulmiškosios teisės "mažoji jurisdikcija" davė bajorui teisę į baudžiauninko žemę, trobas ir daiktus, o "didžiosios jurisdikcijos" laikytojai turėjo teisę į būro "ranką ir sprandą", reiškia , bajoras galėjo būro sąnarius gadinti; tik kai buvo numatyta mirties bausmė, tuomet jos paskelbime turėjo ir Ordino atstovas dalyvauti.

Daktarantas toliau *galėjo* žinoti apie "Femegericht'us ir "Freistuhl'us", kur vokiški kolonistai sauvališkai teisė, baudė, kankino ir korė senuosius vietos gyventojus. Ar tai nebuvo sauvaliavimai? Kodėl vienoje Lietuvoje tebuvo "Willkürherrschaft", kuomet kruvini Ordino sauvaliavimai perstatomi teisėtais ir pavyzdingais krikščioniškos kultūros tiekiniais?

Apie lietuviškus pabėgėlius daktarantas 150 pusl. taip rašo:

"Der wichtigste Beweggrund für die Bauernflucht dürfte also der gewesen sein, dass der Bauer sich der lästigen Herrschaft des Adligen oder des Domänenverwalters entziehen wollte".

(Baudžiauninkų svarbiausioji iš Lietuvos bėgimo priežastis buvo kad baudžiauninkas norėjo nusikratyti nemalonis bajorų ar kunigaikščių dvarų (domenų) valdytojų valdžios.)

Kuomet baudžiauninkas norėjo iškliūti iš bajoro ar dvaro valdytojo valdžios, jam nebuvo išrokavimo į Prūsus bėgti, nes ten jo vėl laukė ta pati baudžiava, tik vokiškuose dvaruose. Todėl jis nebėgo į Prūsus, bet bėgo per Nemuną į Dykrą, į Sūduvą, kuri niekam nepriklausė ir ten gyveno be jokios baudžiavos, laisvai, kur nors nuošaliai ir toliau nuo Ordino ar lietuvių naudojamų kelių.

Tame pačiame 150 — e pusl. daktarantas rašo:

"Aus dem merkwürdigen Fragment des Protokolls einer Verhandlung Kasimirs mit dem Orden (um 1481) über die Auslieferung oder Freilassung von flüchtigen Hörigen und Freien aus Žemaiten geht hervor, dass die Flüchtlinge in Preussen tatsächlich viel *freier* gestellt wurden".

(Iš būdingo Kazimiero su Ordinu derybų dėl iš Žemaitijos pabėgusių baudžiauninkų grąžinimo (apie 1481) likusio protokolo fragmento aiškėja, kad pabėgėliai buvo Prūsuose daug laisvesni.)

Čia tenka pasakyti, kad autorius labai, labai klydo. Tik iš rašinio tąsos tegalime suprasti, kaip Ordinas laisvę suprato, o daktarantas jam pritarė. Tuo reikalu panagrinėkime jo rašto tąsą:

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBĘ

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

Telef.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 išskyrus antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtad. 1—7 val., antrad., penktadieniais nuo 1—5, treč. ir šeštad. tiktai susitarus.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArden 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo 2 iki 8 v. p. p.; antrad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Naujas rez. telef.: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2—8 val. vak. Penktadieniais 10—12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telef. HE 4-2123. Jei neatsiliepia, tai telef. GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Specialiai pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TEIKYK SKAITYTI
Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tiktai per
NAUJIENAS

TRYS NAPOLEONO SŪNŪS

150 metų Napoleono mirties proga

Apie Napoleoną prirašyta tūkstančiai tomų. Kone kiekvieną jo gyvenimo diena stengtasi užfiksuoti istorijai. Daug tų žinių esmėje yra netikslios ir viena kitai prieštarauja, todėl sudaro skirtingą opiniją ir neretai sukelia ginčus. Buvo ginčų net ir dėl Napoleono gimimo datos. Kai kurie istorikai teigė, kad jis gimė 1769 metais, gi kiti, kad metais anksčiau, kada Korsika formaliai dar Prancūzijai nepriklausė. Kursuoja niūrūs gandai ir apie imperatoriaus mirtį. Yra teigiančių, kad jis buvęs nunuodytas, nors niekas nežino, kas ir kokiais sumetimais būtų jį nunuodijęs. Menamai buvo įtariamas Montholon'as kaip vienintelis, kuris galėjęs jį aršeniku nunuodyti.

Emilis Ludwigas, Napoleono gyvenimo aprašyme teigia, kad Napoleono gyvenimas prasidėjęs Korsikoje sukilimo sūkuryje, ginklams aplinkui žvangant. Į šį pasaulį jis atėjęs ant kilimo, vaizduojančio Iliados fragmentus. Tačiau iš Napoleono motinos Laticijos atsiminimų patirta, kad jų Ajaccio namuose nebuvo nei vieno kilimo.

Nuo momento, kai pirmasis konsulas Buonaparte užsidėjo karališkąją karūną, iškilo įpėdinystės problema. Pagal veikusią Prancūzijoje teisę imperatoriui reikėjo sūnaus. Santuoka su Jozefina ta prasme nebuvo laiminga, nes iš tos santuokos prieauglio nebuvo. Jozefina, netgi papirkinėdama gydytojus, nevaisingumo kaltę stengėsi primesti jam, Napoleonui. Melas apie Napoleono sterilumą tik atsitiktinai išėjo aikštėn.

1806 metais imperatorius, savo sesers Karolinos Murat namuose susitiko su p-le Eleonora Danuelle, po metų padovanojusiu jam sūnų, kurį imperatorius pripažino ir pakrikštijo Leono vardu. Po to Napoleonas pradėjo brandinti sumanymą neišvengiamų su Jozefina skyrybų.

Apie minimą Napoleono sūnų, t. y. apie tai, kad kilo iki šiol tebeegzistuojanti tiesioginė Napoleono ainių karta, ilgai viešai nežinota. Pirmasis atsitiktinai iškilęs Napoleono sūnus įstrigo jam širdin. Jeigu aname lai kotarpyje imperatoriaus širdyje nebūtų turėjusi vietos grafienė Valevska, taip pat suvysčiusi Napoleonui sūnų, tai būtų galima patikėti, jog Napoleonas pirmojo karšto tėviško jausmo pirmajam sūnui veikiamas, Leoną būtų įteisinęs. Berniukas buvo dailus, gražus, labai judrus, stačiai trykštąs sveikata ir braute besibraunąs gyveniman. Pasiekęs 20-ies metų amžių, buvo tikras tėvo, iš Toulono laikų, portretas. Tik charakteriai labai skyrėsi. Sunkiai suvaldomas, lengvabūdis, aistringas mėgėjas arklių ir moterų. Toms aistroms tenkinti netrukus iššvaistė jam skirtąjį lobį ir tolimesniame gyvenime priklausė nuo savo jaunesniojo brolužio Valevskio medžiaginės paramos.

1848 metais, laike prezidentinių rinkimų, jisai rungėsi su Liudviku Napoleonu, vėliau tapusių Najoleonu II-ju. Prikaišiojo jam neturėjimą nei lašo napoleoniško kraujo ir iššaukė jį dvikovon.

Turtams beištirpstant, Leonas iš visuomenės gyvenimo arenos palengvėle slinko žemyn, kol pagaliau vedė paprasto daržininko dukterį.

Raincy'je gyvena senasis grafas Leonas, didžiojo Napoleono ainis. Savo gyvenime valstybės administracijos aparate turėjęs aukštesnius postus, dabar gyvenimo saulelydžio dienas, jis ramiai leidžia savo senutės žmonos rūpestingoje globoje. Jie bevaikiai.

Tolimesniame Paryžiaus priemiestyje gyvena jo pusbrolis Karolis Leonas, iš profesijos daržininkas. Pastarasis vedęs, turi gražuolę suaugusią dukterį ir gyvena nedideliuose, kukliuose, bet labai jaukiuose savo nameliuose. Šioji šeima gražiai santykiauja su savo aplinkos pažįstamais žmonėmis. Salionėlyje yra panelės Leon paveikslėlis, vaizduojąs ją sėdinčią ir skambinančią didele arfa. Tas paveikslėlis žiūrovą nuteikia sentimentaliai: užnugaryje didžiojo imperatoriaus vizija, o kelių kartų tiesioginis jo ainis, auginąs triušus.

Marija Valevska pateko istorijon šviesiu, patriotizmą simbolizuojančiu spinduliu. Nors politikos viltys ją apvylė, o asmeninis gyvenimas nesuteikė svajotosios laimės, o atnešė jai eilę pažeminimų, tačiau likimas atsilygino jai, apdovanodamas sūnumi Aleksandru, kuriuo ji tikrai galėjo didžiotis. Tas sūnus buvo visokeriopai pavykęs: veido bruožais labai panašus į Napoleoną, svarbų vaidmenį vaidinęs valstybės gyvenime. Jis yra grafų Valevskių giminės šakos šaknis, kuri gražiai laikosi visuomenės paviršiuje iki šiol.

Apie grafo Valevskio mentalitetą daug pasako toks atsitikimas: senas kunigaikštis Metternichas, kartą vizituodamas Paryžiuje Valevski, norėdamas pasakyti jam komplimentą, neatsargiai išsireiškęs, kad esąs labai panašus į tėvą (aišku, turėjo galvoje Napoleoną). Valevskis, kuriam Metternicho pastaba nepatiko, ramiai, bet kandžiai atsakęs: "Stebiuos, kad kunigaikštis pažinojote mano tėvą, grafą Valevskį".

Dabartinis grafas Roges Valevskis, imperatoriaus Napoleono proanūkas, gyvena Paryžiuje. Jis daugiausia domisi ekonomika. Yra kelių stambių firmų įmonių direktorius, daug keliauja po pasaulį. Išlaiko brolio Antano vaikus. Grafo Leono šeimos visai nepažįsta.

Grafas Rogeris turi daug įvairiausių daiktų ir daugybę dokumentų, primenančių imperatorių Napoleoną. Jis mielai parašytų savo šeimos kilmės istoriją, bet, deja, sakosi, nemėgstąs rašyti. Manoma, kad tame reikale jį pavaduos jo giminaitis, grafas Ornano.

Romos ciesorius buvo vienintelis teisėtas paskutinės tiesiosios linijos Napoleono ainis ir todėl paveldėjo karališkąsias teises. Nuo 1814 metų gyveno Schoenbrunne, dekraduotas iš senelio karališkojo titulo į kuklesnį "kunigaikščio Reichstad'to" titulą.

Nepaisant aplinkos, jaunasis kunigaikštis tėvo atminimą gerbė. Habsburgų kilmės, jis buvo aukštas, plonas, šviesus blondinas. Tėvą priminė tik kai kuriais bruožais bei judesiais. Tragiškas jo likimas palietė pasaulį ir įkvėpė poetą sukurti gražų dramos veikalą "L'Aiglon" (Erelis). Jame yra trumpas dialogas: tremtinys iš Paryžiaus klausia kunigaikštį: "Que doisje dive du Roi de Rome?" ("Ką turiu perduoti nuo Romos karaliaus?"). Atsakymas: "Saluez de ma part la colonne Vandome" ("Nusilenk mano vardu Vandome stovylai"). Toji stovyla prancūzų ginklo garbei nulieta iš metalo suliedintų artilerijos pabūklų, paimtų kautynėse iš austrų, rusų ir prūsų.

Jo amžiaus pabaigoje, jau sunkiai jam sergant, jo motina Maria Liudvika (ištekėjusi — kunigaikštienė Montenuovo) atvežė jam puošnų lopšį, kurį 1812 metais Paryžius dovanojo Napoleonui. Mirštąs kunigaikštis, liūdnai į tą dovaną pažvelgęs, tarė: "Lopšys ir karstas netrukus bus pastatyti greta viens kito, o jų tarpe bus tiktai zero: t. y. neįvykdytų gyvenimiškų uždavinių tuštuma"...

Romos karalių 1832 metais pakirto negailestingoji džiova. Labai rūpestingai jį slaugė arkikunigaikštytė Zofija, būsimo ciesoriaus Pranciškaus — Juozapo motina. Savo didžios draugystės paslaptį abu nesugrąžinamai nusinešė amžinybėn.

Trys to paties garsaus ir žymaus žmogaus-tėvo sūnūs, o kaip skirtingas buvo jų likimas...

Kalpas Uoginius

GRADINSKAS
VĖSINTUVAI
KIEKVIENAM
NAMUI, NORS IR SENAM
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVĮ

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11—12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš Lietuvos savo gimines, tai jau metas iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau jų tikrai pritruks.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo organizuoti keliones į Lietuvą ir jau nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią vasarą jis organizuoja net 8 ekskursijas. Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6, 19, 26 ir rugpiūčio 9 d. ekskursijose dar yra kelios laisvos vietos, bet joms reikia skubiai registruotis. Visais kelionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS
Our wildlife has no defense against the careless use of fire. So please follow Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drown them again. Crush all smokes dead out.
Please! Only you can prevent forest fires

WORCESTER, MASS.

Serga Juozo Krasinsko žmona

Prieš kurį laiką sunkiai susirgo žinomo veikėjo ir laikraščių bendradarbio Juozo Krasinsko žmona Jieva. Ji buvo nuvežta į Worcester City ligoninę, kur birželio 28 d. jai buvo padaryta sunki operacija.

Mūsų mielam Krasinskui dabar tenka prižiūrėti namus, sūnų ir nuolat lankyti savo sergančią žmoną.

Linkiu Jievai kaip galima greičiau pasveikti ir grįžti namo. Namai vis dėlto yra maloniausia vieta būti.

Aleksandras J. Chaplikas

WAUKEGAN, ILL.

LB Apylinkė surengė puikią gegužinę

Praeitą sekmadienį buvo pirmoji karštoji šios vasaros diena su oficailiai nustatytų 101 laipsnių šilumos Chicagoje, bet vargu mažiau šilumos buvo už 50 mylių šiaurėj esančiame Waukegane.

Lietuvius tą dieną "išgelbėjo" Liet. Bendruomenės Apylinkės valdyba, kuri tolokai užmiestyje, prie 41 kelio Des Plaines paupyje, valdiškame parke buvo surengusi lietuvišką piknikągegužinę.

Anksčiau Waukegano lietuviai savo piknikus rengdavo Dr. Giniočio rezidencijoje, bet jau antri metai, kaip waukeganiečiai rengia toliau nuo miesto, kur daugiau erdvės ir oro.

Pasirinktasis parkas tokiems piknikams karštą dieną tikrai ideali vieta. Didžiulis parkas, atvira apylinkė, gaivus didžiulių ąžuolų pavėsis, visi piknikams reikalingi įrengimai, ten sutraukia po keletą piknikų tą pačią dieną, ir visiems erdvės ir vietos apsčiai užtenka.

Lietuviai turėjo užėmę parko pietvakarinį kampą su stalais ir suolais ir administracijos parūpintais ledais.

Kalbant apie Lietuvoje rengtas gegužines, čia Amerikoje jos yra žymiai kitokios. Kai Lietuvoje būdavo gegužinių svarbiausioji dalis dainos ir tautiniai šokiai, rateliai, paštas — skrajonėlė ir t. p., čia, Amerikoje, svarbiausioji programos dalis yra vaišės, kurioms kiekviena šeima atsiveža ką beįmanydamos ir didžiąją laiko dalį praleidžia besivaišindami prie stalų savo tarpe ir pas vieni kitus.

Buvo apsčiai jaunimo žaidimų, sporto lenktynių, dovanų dalinimų ir laimėjimų. Piknike dalyvavo apsčiai lietuvių ne tik iš Waukegano, bet ir iš Kenošos ir Racinės. Buvo ir pats pirmesniųjų piknikų vietos davėjas Dr. Giniotis ir apsčiai kitų kuo nors labiau prasikalusių lietuvių.

Waukeganiečiai nė kiek nesijaučia kad būtų "Dievo ir pasaulio užmiršti". Jie glaudžiai kaimynaujasi su Kenošos ir Racinės lietuviais, kur irgi nemažai yra veiklių žmonių, ir dalyvauja vieni kitų parengimuose. Waukeganiečiai tuo labiau gali didžiuotis turėdami tokį pavyzdingą LB Apylinkės pirmininką inž. Edvardą Skališių, kuriam visoje veikloje ir parengimuose veikliai talkininkauja jo žmonelė Elena Skališienė.

Pripuolamas Svečias

give...
so more will live
HEART FUND

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

★

— **Upytės Draugiško klubo** susirinkimas įvyks penktadienį, liepos 2 d., Talman salėje, 4500 So. Talman Ave., 8 val. vak. Kviečiame visus narius atsilankyti, nes yra daug reikalų aptarti ir pranešimų išklausyti. Po susirinkimo bus vaišės.

A. Kalys, kor.

— **Joniškiečių Labdarybės ir Kultūros klubo** piknikas įvyks pirmadienį, liepos 5 d. Onos Bruzgulienės darže, 8274 So. Kean Ave. Pradžia 12 val. Šokiams gros G. Joniko orkestras. Bus visokių vaišių ir gražių dovanėlių. Joniškiečiai kviečia visus narius ir svečius į šį linksmą pikniką.

A. Kalys, rašt.

— **Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos** piknikas įvyks sekmadienį, liepos 4 d., 12:00 val. Bruzgulienės darže, 8274 So. Kean Ave. Šokiams gros George Joniko orkestras. Kviečiam visus narius ir svečius atsilankyti ir linksmai praleisti laiką su suvalkiečiais.

— **Chicagos Lietuvių Kęstučio pašalpos klubo** mėnesinis narių susirinkimas dėl įvykstančios Chicagoje lietuvių Dainų šventės nukeliamas į antrą liepos mėn. sekmadienį, t. y. liepos mėn. 11 dieną, 1 val. p. p. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.

Valdyba

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai antkapių papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorial
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COmmodore 4-2228
South Holland, Illinois

Paskutinis rūpestis — kaip greitai, tvarkingai ir skaniai pamaitinti repeticijos metu 1700 choristų. Iš kairės į dešinę Chorų globos komisijos pirmininkė S. Endrijonienė ir vykd. komiteto pirmininkas dr. Gediminas Balukas.
V. Noreikos nuotrauka

Plieno padangėje pasidairius

Chicagos gyventojai skundžiasi, kad United Steel South Works, esančios pietrytinėje Chicagos dalyje, dar vis labai teršio orą ir vandenį. Birželio 22 d. buvo fabrikan atvažiavę 2, 5 ir 7 televizijos kanalų atstovai, kurie kai kurias liejyklų vietas nufilmavo ir tą pačią dieną parodė savo televizijų programose. Vieni šaltiniai tvirtina, kad liejyklos per metus paleidžia į orą ir Michigan ežero vandenį apie 65 tūkstančius tonų teršalų. Tuos tvirtinimus vyr. liejyklų superintendentas C. M. Kay paneigė. Tikrumoje, jei mes imsime 1951 metus ir juos lyginsime su šiais 1971 metais, tai oro ir Michigan ežero vandens teršimas yra sumažintas virš 80%. Vizitavusieji apžiūrėjo ir naująjį Industrial Water Treatment System įrengimus, kurie paros bėgyje "sugeba iš valyti" 86 milijonus galionų vandens. Nežiūrint į visas pastangas švarinti orą ir vandenį, jų standartai vis rieda blogojon pusėn ir artėja prie vadinamosios "deadline".

Sakoma, kad jau dabar Chicagos oras ir mūsų geriamas iš Michigano ežero vanduo jau yra kenksmingi sveikatai.

J. J-tis

Sustabdykite tą niežėjimą

BRAXON PASTA

tuojau sumažina lengvą odos niežėjimą, gydo kojų grybelius, nuskusto veido peršėjimą ir palengvina visą eilę odos negalavimų. Pastą pagamino 30 metų patyrimą turįs vaistininkas. Pasiųsim 2 Braxon uncijas gavę $2.50, 4 unc. gavę $4.00, atsiųstus tokiu adresu:

BRAXON PASTE
Dept. NA
2914 So. WALLACE ST.
Chicago, Illinois 60616

Nesiųskite COD. Pastą išsiųsime, gavę pinigus. Pilnai nepatenkintiems pinigus grąžinsime.

Gyvybė visatoje

Dviejuose meteorituose rastos gyvybei statyti "plytos"

N. A. S. A. mokslininkas Dr. Cyril Ponnamperuma, Kalifornijoje, paskelbė, kad dviejuose meteorituose rastos tos pačios "plytos", iš kurių cheminės evoliucijos keliu išsivystanti gyvybė.

Tie meteoritai yra — 1969 metais Australijoje rastas Murchinson meteoritas ir prieš 21 metus Kentucky rastas meteoritas, abudu, kaip spėjama, pasiekė žemę iš asteroidų lanko tarp Marso ir Jupiterio ir abudu turi apie 4.5 bilijonus metų amžiaus.

Abiejuose meteorituose rasta po 18 amino rūgščių, iš kurių po šešias randama visose gyvose celėse, nors kitos 12 rūgščių nevaidinančios rolės gyvojoje medžiagoje.

"Atradimas šių gyvybės medžiagų abiejuose meteorituose sutvirtina tikėjimą chemine evoliucijos teorija", sako Dr. Ponnamperuma, "ir tai, kad gyvybė egzistuoja ir kitose visatos vietose". Jis tvirtina, kad su tomis 18 amino rūgštimis būtų galima sukurti gyvą organizmą.

TRUMPAI

— Liepos 24 dienos popietę Michigano lietuviai Union Pier salėje ruošia Naujienų pikniką. Visi Michigano ir Indianos valstijose gyvenantieji lietuviai tą dieną kviečiami minėtame piknike dalyvauti. Bus daug naujienečių. Tuo tarpu visais pikniko reikalais kreipkitės į Petrą Lengviną.

— Jonas Kaulinas, gyvenantis savo farmoje prie Plymouth, Ind., išvažiavo į Detroitą pasitikrinti sveikatą. Savo artimųjų Detroite patarimu, Kaulinas šiuo metu yra Cottage ligoninėje Detroito priemiestyje, vad. Grosspointe Farm. Kaulinas yra senas geras naujienietis ir visas Naujienų štabas jam linki sveikam ko greičiau grįžti į savo puikią farmą, nes grybų sezonas jau čia pat, o Kaulino farmos krūmuose auga geriausi grybai, kurių rinkti jo gausingi čikagiškiai draugai jau rikiuojasi. S.

— Amerikos Lietuvių Tarybos iždo patikėtiniais yra Vytautas Abraitis, Fords, N. Y., Steponas Briedes Jr., Brooklyn, N. Y., Dr. Algirdas Budreckis, New York, N. Y. ir Vytautas Jucius, Pittsburgh, Pa. Iždininkai yra Mikas Vaidyla ir teisėjas Jonas T. Zuris.

— Walter Simonaitis yra Mutual Federal Taupymo ir Skolinimo bendrovės propagavimo direktorius. Bendrovės vadovybė, skirdama sumas propagavimui, yra visuomet palanki lietuviškoms komunikacijos institucijoms bei spaudai. Nors bendrovės aplinka yra pasikeitusi, bet lietuviai naudojasi šios bendrovės ypatingai palankiais saviems tautiečiams finansiniais patarnavimais. Bendrovė turi pasitikėjimą ir vietos gyventojuose. Jos vykdomasis viceprezid. Kazimieras Oksas ir kiti pareigūnai yra veiklūs ne tik lietuviškame gyvenime, bet ir vietos biznio ir pilietinėse organizacijose. Bendrovei vadovauja Petras Kazanauskas.

— Linda Jonikaitė, Joana Kinčinaitė, Nemira Stauskas ir Viktorija Kašuba baigė Illinois universitetą Circle campus.

— Pvt. Danielius A. Yakas, Fort ord, Calif., baigė pirmąjį etapą jauno kareivio apmokymo pagal naują savanoriškos kariuomenės programą, pavadintą Valor, kurioje kreipiamas dėėmesys į individualų apmokymą ir sąmoningumą. Duodama daugiau laisvalaikio ir ugdoma atsakomybė. Tėvai gyvena Marquette Parko apylinkėje.

— Ignas Labanauskas yra tarpe 10 geriausiais pažymiais baigusių Marist aukšt. mokyklą. Baigiamose klasėse buvo 345 mokiniai. Jis dalyvavo mokinių taryboje ir buvo aktyvus įvairiose sporto šakose. Gavo valstybinę stipendiją studijuoti Illinois technologijos institute.

◆ IV Dainų šventės jungtinio lituanistinių mokyklų chorų repeticija prasidės liepos 3 d. 2 val. International Aphitheatro salėje. Tuo laiku bus išduodami šventės ženkliukai ir asmeninės kortelės. (Pr).

◆ Bronius Budriūnas, IV Dainų šventės dirigentas, gyv. Los Angeles, Californijoj, jau yra atvykęs į Čikagą ir pasiliks iki šventės. Budriūnas nori pravesti repeticijas su čikagoje esančiais chorais. (Pr).

◆ Dainų šventės užbaigimo banketas. Kokteilis 7 val. vak., vakarienė 8 val. 30 min., šokiai 9 val. Į banketą ir šokius įėjimas $12.50, tik į šokius $2.00. Chorvedžių pagerbimas įvyks banketo salėje. (Sk).

◆ Bilietus į IV Lietuvių Dainų šventę bus galima įsigyti sekmadienį, liepos 4 d., nuo 9 val. ryto, International Amphiteatro salėje, esančioje 4300 So. Halsted St.

Salė vėsinama (airconditioning) dideliais vėsintuvais. (Pr).

Švedų artistė Eva Swann dalyvavo Paryžiaus juvelyrų parodoje, kur buvo išstatyti naujos mados papuošalai moterims.

◆ Į IV Dainų šventę Chicagon liepos mėn. pirmomis dienomis pradės skristi — važiuoti choristai iš Amerikos ir Kanados. Juos sutikti ir atvežti į Jaunimo Centrą yra reikalingas susisiekimo priemonių patarnavimas.

Dainų šventės Komitetas prašo geros valios lietuvių tam tikslui paskirti savo turimus automobilius su šoferiais. Paskyrę savo automobilius šiam svarbiam reikalui bus laikomi IV Dainų šventės rėmėjais. Automobilius prašome registruoti Dainų šventės būstinėje, 6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 436-5665 arba 778-2858. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

TYPIST — VARIETY
Deerfield Engineering Company, convenient location, has need for experienced typist: 37½ hours week. Fine working conditions among friendly people. Excellent starting salary. All Company benefits.
Call Mr. DAWSON
945-8800

BEAUTICIAN
Vicinity Pulaski and North Ave.
One operator full time.
CALL
528-0074 after 6 P. M.

DEPENDABLE WOMAN
WANTED
5 day week, go. General housework, steady, in Park Ridge. $75 per week, own transportation. References.
825-2359

WOMAN
Experienced in Alterations
To work in Ladies Dress Shop.
Full or part time.
Western Springs.
Call CH 6-4988

BOOKKEEPER. Experienced in posting ledgers, preparing payroll and closing books. Also experienced in hospital claims. Pleasant working conditions. Compensation according to experience. Automotive experience desired but not necessary. For appointment call Mr. JAMES, 729-6000
NUGENT VOLKSWAGEN, INC.
301 WAUKEGAN RD., GLENVIEW

WAITRESSES
Full and part time for Country club in Skokie. Tuesday through Sunday. Over 21. Own transportation. Pleasant working conditions.
Call Mrs. LUCILLE NICHOL
OR 6-0300

ORDER CLERK
Experienced typist with figure aptitude. Customer service back. Salary open.
DUNCAN INDUSTRIES
751 PRATT, ELK GROVE VILLAGE
Personal Interviews Only.
437-0710

HELP WANTED — MALE
Darbininku Reikia

CICERO APYLINKĖJ — Reikalingas sąžiningas senesnio amžiaus vyras, lengvam, švaros palaikymo darbui. Kambarys ir atlyginimas. Skambinkite 656-5237

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BEAUTY SHOP FOR SALE
Well established Business. 5 Chairs, 7 Dryers. Newly Remodeled. Vic. Humboldt Park Area. Est. 35 yrs.
CALL
HU 9-4868

YOUNG WOMAN WANTED
Live in doctor's home. Near Northside. 5 day week. Own room, bath, T. V. Light housework - childcare. 1—6 year old girl. Salary open. Opportunity to travel. Some English necessary. Write:
AF Box 352
225 W. WASHINGTON
CHICAGO, ILL 60606

◆ IEŠKAU PIRKTI iš savininko apynaujį namą Marquette Parko apylinkėje. Skambinti po 6 val. vak. telefonu 776-4310. (Sk).

◆ Bilietus į IV Lietuvių Dainų šventę galima įsigyti šeštadienį, iki 8 val. vak. Marginiuose, esančiuose 2511 W. 69 St. Kas dar neturite — pasiskubinkite.

Sekmadienį bilietai bus parduodami prie įėjimo nuo 9 val. ryto prie International Amphitreatro langelių, 4300 So. Halsted St.

Dainų šventės salė vėsinama (airconditioning). (Pr).

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS — INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI
YRA GERIAUSIA DOVANA
Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.
Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE — Namai, Žemė — Pardavimui | REAL ESTATE FOR SALE — Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS ĮSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITĖS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

VISKĄ APIE NAMUS
Taisau (remodeliuoju) senus namus, stogus, langus, dažau, sutvarkau elektrą ir t. t.
Skambinti ALEKSUI
Telef. 927-7186

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigoj)
Pigūs automobilių draudimai.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

BUTŲ NUOMAVIMAS SAVININKAMS NEMOKAMAI
Namų pardavimas, pirkimas, Įvairūs draudimai.
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 So. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

REMKITĖS TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

LAIKAS DABAR!
DU PELNINGI MŪRAI apie $17,000 pajamų metams, Brighton Parke. Kaina $50,000.
4 KAMB. PUIKUS MEDINIS, naujas šild., garažas, arti parko. Kaina $15,800.
6 KAMB. 15 METŲ MŪRAS, centr. vėsinimas, garažas. Prie 55-tos už Pulaski. $26,800.
2 BUTŲ MŪRINIS, 4 ir 5 kamb., 2 autom. garažas, Marquette Parke. $26,500.
5 BUTŲ GELSVAS MŪRAS — 2x5, 2x3 ir 1x4 kamb., virš $7,000 pajamų, du blokai nuo parko. $47,000.
1½ AUKŠTO 20 metų mūras. Gražus 2 butai, uždari pušų porčiai, naujas stogas, gazu šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas, arti mūsų. Naši lė neužprašo — $33,500.
SKONINGAI MODERNUS 7 kambarių mūras ir 2 auto garažas. Tviska švara, tvarka ir graži gatvė arti ofiso. $23,900.
PRIE BAŽNYČIOS ir vienuolyno dviem butam 30 pėdų sklypas už $10,900.
Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, sklepas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.
2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas, 41-ma ir Campbell.
PUIKUS BUNGALOW, įrengtas sklepas, garažas. Tuoj galima užimti, 77-ta prie California Ave.
MAISTO KRAUTUVĖ ir 2 butai Brighton Parke.
3 BUTAI ir biznio patalpa Marquete Parke.
VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.
ŠIMAITIS REALTY
2737 WEST 43 STREET
CL 4-2390

10 BUTŲ, mūras, alum. langai, šil. gazu. Gražus pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik $79,500.
6½ KAMB., 18 metu mūr., šil. gazu, įrengtas rūsys, 2½ vonios, 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. $26,900.
1½ AUKŠTO 12 metu mūrinis. Šilima gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūsys, 2 auto garažas, beveik dvigubas sklypas. Apylinkė 47tos ir Pulaski. $37,500.
2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šilima gazu, aluminiiaus langai, 2 automobilių garažas, Marquette Parke. Tik $28,900.
3 MIEGAMŲ apynaujis mūras. Šilima gazu, aluminijaus langai, centrinis vėsinimas, 2 automobilių garažas, 71-mos ir Troy apylinkėje. $29,000.
NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

UNION PIER
FOR SALE BY OWNER
beautiful duplex — 6 large rooms each, modern, large lot, 1 block from lake.
Call 616 — 469-2598 Union Pier or 312 — 676-3511 in Skokie.

TWO FLAT BRICK
2—6's; Near Northwest — 1500 W. — 500 N. 10 minutes to U. of I. Circle; wonderfull buy! Must see! Owner.
ME 7-5365

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba Ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visu rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 So. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL. 60609
TEL.: VI 7-3447

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BIČIULIS